

سید حسین موسویان:

برجام در مجلس دستمایه انتخاباتی نشود

مصطفی پهلوانی

سید حسین موسویان، دیپلمات سابق ایرانی معتقد است جمهوریخواهان تصمیم گرفته‌اند با استفاده از توافق هسته‌ای اوباما را بی‌آبرو کنند. عضو پیشین تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران در گفت‌وگو با «قانون» شکاف عمیق به وجود آمده در هیات‌حاکمه آمریکا را فرصتی برای همکاری دولت ایران و آمریکا برای حل بحران‌های خاورمیانه می‌داند. موسویان که امروز به عنوان پژوهشگر دانشگاه پرینستون در آمریکا به سر می‌برد، اعلام می‌کند در صورت رد توافق وین، امکان بازگشت طرفین به میز مذاکره وجود ندارد.

مسئله نوع ورود مجلس به بررسی توافق این روزها جدی‌تر از همیشه است. به نظر شما چگونه مجلس می‌تواند در اجرای برجام دخیل باشد تا هم جایگاه پارلمان حفظ شود و هم ملاحظات کارشناسی و حقوقی دولت رعایت شود؟ همچنین بگویید پیش‌بینی شما از واکنش مجلس به برجام چیست؟

من با بررسی برجام توسط مجلس موافقم. آن‌ها نمایندگان ملت هستند و این توافق هم نیاز به یک تصمیم و حمایت ملی دارد. در عین حال باید به شدت از جناحی شدن موضوع پرهیز کرد و اجازه نداد که توافق دستمایه کارزار انتخابات‌های پیش‌رو یعنی انتخابات مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان قرار گیرد البته من بعید می‌دانم مجلس توافق را رد کند. احتمالاً ایراداتی به توافق بگیرند و تصمیم را به عهده شورای عالی امنیت ملی بگذارند. منتها همه ارکان نظام می‌دانند آنچه که در توافق به دست آمده کف خواسته‌های ایران و گروه ۵+۱ است، بیش از این برای هیچ‌یک از طرفین نه مقدور بود و نه مقدور خواهد بود، هر کدام از دو طرف تا خواسته‌های حداکثری فاصله زیادی دارند و امکان بازگشت به میز مذاکره هم برای هیچ‌کدام از طرفین وجود ندارد. لذا یا باید پذیرفت یا باید رد کرد، راه وسطی وجود ندارد.

به نظر شما دوستگی پیش‌آمده در کشور چه تاثیری می‌تواند در آینده رابطه ایران با جهان ایجاد کند؟

وجود دو نظریه متفاوت در کشور نه تنها ایرادی ندارد بلکه مفید هم هست؛ به دنیا نشان می‌دهیم که ایران یک کشور دموکراتیک است و یک مجلس زنده دارد منتها مرزها را باید رعایت کرد. بی‌حرمتی، تحقیر و توهین و متهم کردن یکدیگر به خیانت، نه اسلامی است و نه در راستای منافع ملی. توهین‌ها و اتهامات و تحقیرهایی که بعد از توافق از سوی برخی مخالفان برجام نسبت به تیم مذاکره‌کننده روا داشته شد، واقعا مایه تاسف است.

شما از نزدیک تحولات ایالات‌متحده را در ارتباط با توافق وین دنبال می‌کنید. تحلیل شما از کمپین موافقان و مخالفان توافق در آمریکا چیست و در شرایط کنونی چه وضعیتی در رسانه‌ها و عرصه سیاسی آمریکا دارند؟

در آمریکا چون انتخابات ریاست‌جمهوری را در پیش دارند، جمهوریخواهان تصمیم گرفتند که از توافق هسته‌ای به‌عنوان وسیله‌ای برای بی‌آبرو کردن اوباما و دموکرات‌ها استفاده کنند. آن‌ها قبل از اینکه توافق را بخوانند با آن مخالفت کردند، حتی یک جمهوریخواه هم به توافق رای نداد. این به آن معنی است که در آمریکا مسئله، جدال حزبی و جناحی و انتخاباتی و سیاسی داخلی است و نه بحث منافع ملی. لابی صهیونیستی و لابی اعراب متخاصم ایران، حدود ۲۰۰ میلیون دلار در رسانه‌ها و کنگره هزینه کردند تا نتوانستند موافقت اکثریت مردم آمریکا را به مخالفت اکثریت مردم این کشور تبدیل کنند. در این راستا آن‌ها سعی کردند مسئله تروریسم و حقوق بشر را به میان کشیده و از شعارهای تند داخل ایران هم استفاده کنند تا به اهداف خود برسند. فشاری که دولت اوباما تحمل کرد غیرقابل تصور است. در عین حال شجاعتی که اوباما در تحقق تصمیم خود نشان داد هم کم‌سابقه و در تاریخ چند دهه اخیر آمریکا بی‌سابقه است.

به نظر شما چرا جمهوریخواهان به دنبال مخالفت هرچند بی‌نتیجه با برجام هستند؟

طبیعی است که دموکرات‌ها نسبت به توافق متعهدتر از جمهوریخواهان باشند اما بعید می‌دانم رئیس‌جمهور جمهوریخواه هم توافق را نقض کند. الان اکثر جمهوریخواهان مدعی‌اند که اجرای توافق را متوقف خواهند کرد اما این شعار قبل از انتخابات است و نباید آن را چندان جدی گرفت.

دسته‌ای از تحلیلگران با اشاره به میزان شکاف پیرامون توافق هسته‌ای در میان سیاستمداران و افکار عمومی آمریکا، درباره ادامه روند اجرای آن بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری ابراز نگرانی می‌کنند. به نظر شما چه احتمالاتی برای سرنوشت برجام بعد از این انتخابات وجود دارد؟

همان‌طور که عرض کردم، بعید می‌دانم جمهوریخواهان بتوانند مانع اجرای برجام شوند. برجام باوجود همه کارشکنی‌های جمهوریخواهان اجرا خواهد شد اما مشکل بعد از عملیاتی شدن توافق است؛ جمهوریخواهان ممکن است سعی کنند تحریم‌ها را تحت عنوان‌های دیگری مثل تروریسم و حقوق بشر برگردانند لذا من در چند سال اخیر همیشه گفته‌ام که مذاکرات ایران و آمریکا نه به شکل موردی بلکه باید فراگیر باشد. شکافی که در داخل حاکمیت آمریکا و حتی جامعه پهلویان آمریکا به‌وجود آمده، هم بی‌سابقه است و هم فرصتی بزرگ را برای ایران به وجود آورده تا جناح «تعامل با ایران» با مذاکرات فراگیر تقویت شود و جناح مخالف به زانو درآید. معلوم نیست بعد از اوباما چنین فرصتی باقی بماند.

در طول مبارزه برای تایید توافق در آمریکا، گروه‌هایی از ایرانیان جهت فشار به کنگره دست به تحرکاتی هرچند پراکنده زدند. آیا می‌توان این

وایر قانون

واتس‌آپ قانون

الو قانون

ایمیل قانون

پیامک قانون
۱۰۰۰۰۹۰۹۰

پارانه قانون
قانون هر روز
به ۵ نفر پارانه
چاپ می‌دهد

گزارش تصویری

چند رسانه‌ای

نیو فایر
هفته نامه فرهنگی، هنری

تارنمای کارتوت و کاریکاتور

تحركات را نطفه آغاز لابی هوادار ایران در آمریکا دانست و تا چه میزان باید به استمرار و رشد این دست فعالیت‌ها در آینده امید داشت؟ برخی گروه‌های ایرانی مثل «نایاک» و «پایا» در طول این مدت تلاش خوبی انجام دادند اما این تلاش یک‌هزارم ظرفیت ایرانی‌های مقیم آمریکا هم نیست؛ برای اینکه ایران اصولا لابی منسجم و قدرتمند و سازمان‌یافته‌ای در آمریکا ندارد و لذا دیدید که بعد از توافق لوزان بیش از ۶۰ درصد مردم آمریکا حامی بودند اما وقتی که توافق نهایی شد و موتور لابی‌های صهیونیست‌ها و اعراب و جناح‌های تندروی آمریکا روشن شد، این حمایت به ۲۵ درصد کاهش یافت.

بعد از تصویب و آغاز اجرای توافق هسته‌ای، چه چشم‌اندازی برای همکاری در موضوعات دیگر از جمله بحران‌های خاورمیانه میان ایران و آمریکا می‌بینید و با توجه به وضعیت ناپایدار خاورمیانه و رقابت شدید کشورهای مختلف منطقه، به نظر شما حل بحران هسته‌ای چه تاثیری بر دیگر بحران‌های خاورمیانه خواهد گذاشت؟

ادامه مذاکرات ایران و آمریکا راه بسیار دشواری در پیش دارد. بازسازی روابطی که مملو از خصومت متقابل و بی‌اعتمادی متقابل است، هم برای سیاستمداران واشنگتن و هم دولتمردان تهران بسیار دشوار و پرریسک خواهد بود. این روابط، دشمنان قسم‌خورده فوق‌العاده قدرتمندی مثل لابی صهیونیست‌ها و اعراب متخاصم و جناح بازها در آمریکا و جهان غرب دارد که به شدت با تعامل و همکاری و صلح بین ایران و آمریکا مخالفند. در عرصه سیاسی کنونی آمریکا، دولت اوباما موافق گفت‌وگو و همکاری با ایران در سطح منطقه است و آمادگی ریسک‌پذیری را هم دارد اما من مطمئن نیستم که این آمادگی در تهران وجود داشته باشد.

اعتقاد کارشناسی من این است که ایران و آمریکا هم تضاد منافع مهم و هم اشتراک منافع بزرگی در منطقه دارند و مبارزه با داعش، ثبات افغانستان و عراق از نمونه‌های بارز آن است. اگر ایران و آمریکا با ادامه مذاکرات بتوانند قبل از رفتن اوباما یک بحران منطقه‌ای مثل سوریه یا یمن را حل کنند، ضربه سنگینی به لابی صهیونیست‌ها و اعراب متخاصم در آمریکا و سطح جهان خواهند زد. در صورت چنین موفقیتی، نه تنها اجرای کامل توافق هسته‌ای تضمین خواهد شد بلکه راه برای نقش‌آفرینی قدرتمندانه ایران در منطقه با حمایت اعضای دائم شورای امنیت سازمان ملل نیز باز خواهد شد. هرچند مطمئن نیستم که تهران این دیدگاه را قبول داشته باشد.

لطفا در نظرهای خود الفاظ رشت به کار نبرده، و از توهین به افراد حقیقی و حقوقی به هر نحوی
بپرهیزید. در صورت عدم رعایت، نظر درج شده منتشر نخواهد شد.

دیدگاه‌ها(۰)

ارسال دیدگاه

نام:

ایمیل:

وب سایت:

دیدگاه شما:

ارسال دیدگاه

کلیه حقوق مادی و معنوی این وب سایت، متعلق به روزنامه «قانون» است و هرگونه بهره‌برداری از مطالب و تصاویر آن با ذکر منبع، آزاد است.
مجری: پیام رسان هزاره آریا